Smith believes that what is owed to him has been taken away. His wife has died, his children and grandchildren live overseas, he has been retrenched so although he has money to support himself he feels he is missing out. The country has changed but he feels that he is entitled to everything he had in the past.

MARKS	8.6	DESCRIPTOR
7–8	Very good	Candidate is able to discuss the attitude of all three characters to the theme of entitlement. The paragraph is well structured and cohesive. The answer is supported by reference to the play. The candidate demonstrates an excellent understanding of *Groundswell.*
5–6	Good	Candidate writes about all three characters (some in more detail than others) but creates three different sections to the answer – one for each and may well structure the paragraph in point form. The candidate demonstrates a good understanding of *Groundswell.*
3–4	Average	Candidate generally writes about all three characters but focuses on one in more detail. The candidate demonstrates an understanding of *Groundswell.*
0–2	Weak	Candidate tends to make a generalised statement about the characters. Mày give more detail on one of them. Storyline driven.

(8)
[30]

VRAAG 9: *SIENER IN DIE SUBURBS* DEUR PG DU PLESSIS

9.1 Jakes wil hê Tjokkie moet 'sien'. ('n Visoen hê van die toekoms.) Hy hoop dat as Tjokkie dagga inneem, sal dit veroorsaak dat hy 'n visoen het. (2)

9.2 Jakes wil hê Tjokkie moet 'sien' of Tiemie swanger is, en hy dus pa gaan word, en Giel wil hê Tjokkie moet sien watter perd die perderesies gaan wen. Ken punte toe vir 'sien', swanger' en ' perderesies. (3)

9.3 *Die kandidaat kan enige van die volgende noem, maar aanvaar enige ander gemotiveerde verwysings na fisiese en vokale vertolking.*
Jakes is die antagonis en die sterkste karakter in die stuk.
Hy verteenwoordig die laagste groep in die subkultuur van die Suburbs. Hy is die 'tang' wat op sy motorfiets rondry en bekend is vir sy losse sedes en sukses met meisies. Hy lyk dus altyd in beheer en kom sterk oor in beide sy fisiese werk en stemwerk. Hy sal sy stem goed projekteer en nooit onseker van homself oorkom nie. Wanneer hy onderprojekteer is dit om dreigend voor te kom. Jakes sal gemaklik op die verhoog lyk en die verhoogruimte vul. Sy vertolking word ondersteun deur die feit dat hy altyd in beheer van 'n situasie is. Punte ka nook toegeken word as kandidate na Stanislavski se tegnieke of sisteem verwys.

Kopiereg voorbehou

Jakes is gewelddadig en aggresief. Hy dwing Tjokkie om 'pot' te rook en martel hom in 'n poging om hom te laat 'sien'. Dit blyk dat hy sy gewese vrou, Sybil, geslaan het. Jakes se liggaamshouding sal dus wys dat hy konflik aanhits en nie skroom om tot geweld oor te gaan nie. Hy is intimiderend en dreigend en die akteur sal nie huiwer om die persoonlike ruimte van die ander karakters binne te dring nie.
Die akteur wat Jakes speel sal sy bewegings moet kan beheer, veral wanneer hy gewelddadig raak.
Die akteur sal 'n goeie stemomvang en stemprojeksie moet hê om die verskillende buie van Jakes uit te beeld.
Die opbou van spanning in die drama word meestal gedryf deur die karakter van Jakes. Hy is 'n dreigende karakter wat 'n gevoel van onheil aan die drama bring en sodoende spanning by die gehoor skep. Sy fisiese werk en stemwerk moet hierdie onheil en spanning aan die gehoor oordra.

PUNTE	9.3	BESKRYWER
7–8	Uitstekend	Antwoord is gefokus; kandidaat ken en verstaan alle kenmerke van Jakes se karakter. Antwoord is goed gestruktureer. Alle aspekte van die fisiese en vokale vertolking is bespreek; kandidaat toon insig en kreatiwiteit, gemotiveer deur voorbeelde uit die teks.
4–6	Goed	Kandidaat noem baie van Jakes se karaktereienskappe. Antwoord toon 'n mate van kreatiwiteit en insig in die fisiese en vokale vertolking van Jakes. Kandidaat verstaan die vraag en noem voorbeelde uit die teks om te motiveer.
2–3	Bevredigend	Kandidaat bespreek die basiese eienskappe van Jakes, maar daar kort inligting in die antwoord. Die kandidaat toon 'n gebrek aan visualisering en kreatiwiteit in die fisiese en vokale vertolking van Jakes.
0–1	Swak	Min of geen poging om die vraag te beantwoord nie. Kandidaat verstaan nie die vraag nie.

(8)

9.4 Gee erkenning aan kreatiewe, maar gemotiveerde antwoorde – ook uit 'n regisseursoogpunt.
Jakes se kleredrag is 'with it'. Omdat hy op 'n motorfiets rondry, sal hy 'n valhelm dra. Daarby dra hy 'n leerbaadjie by 'n modebroek. Sy skoene sal volgens die nuutste mode wees. (4)

9.5 9.5.1 Hierdie woorde is die slotwoorde van die toneelstuk. (1)

9.5.2 Ma het die kanseldoek in haar hande. Die kleur daarvan is rooi, en dit is nou bebloed. Op die lap is daar in goue borduurdraad geskryf: '*God is liefde*'. (2)

Kopiereg voorbehou

9.5.3 Die klimaks is die emosionele hoogtepunt van die drama. Jakes volg Tiemie die huis in en geluide gee te kenne dat hy haar aanrand (en waarskynlik vermoor). Tjokkie pleeg selfmoord deur die domkrag los te draai en onder die motor in te kruip, sodat die motor hom platdruk. Ma word 'n tragiese figuur aan die einde van die drama. Sy bly heeltemal alleen oor – al haar geliefdes is weg. Giel verlaat haar, Tjokkie sterf en Tiemie word aangerand (en sterf moontlik). Al wat vir haar oorbly, is die bebloede kansellap in haar hande. Haar slotwoorde is 'n verwysing na die tragiese verset van die mens teen die onregverdige noodlot. Gestroop van Giel se bystand en haar twee kinders bly net die seerkry en eensaamheid vir haar oor. Die woorde *'God is liefde'* wat op die kansellap geskryf is, gee 'n ironiese toon aan die tragiek van ma se ontnugtering van die liefde in sy verskillende vorms.

PUNTE	9.5.3	BESKRYWER
8–10	Uitstekend	Antwoord is gefokus en goed gestruktureer. Kandidaat gee 'n volledige verduideliking van Ma as tragiese figuur en die antwoord word gemotiveer deur die klimaks en die handeling aan die einde van die toneelstuk. Alle aspekte is bespreek. Die antwoord toon insig en kreatiwiteit.
5–7	Gemiddeld	Kandidaat toon beperkte insig in sy/haar bespreking van Ma as tragiese figuur. Die klimaks en handeling aan die einde van die toneelstuk word bespreek, maar daar kort inligting in die antwoord. Die antwoord kort diepte. Vir 5 punte: die antwoord is simplisties en basies
0–4	Swak	Kandidaat verstaan nie die vraag nie. Die handeling aan die einde van die toneelstuk word vaagweg bespreek, maar nie in verband gebring met Ma as tragiese figuur nie. Die antwoord is onsamehangend.

(10)
[30]

VRAAG 10: *MIS* DEUR REZA DE WET

10.1 10.1.1 **Gertie:**

Alhoewel Gertie verby haar hubare jare is, reageer sy soos 'n jong meisie in hierdie toneel. Sy giggel en deins terug. Later sien ons dat sy amper jaloers reageer op Konstabel se teenwoordigheid in 'n poging om sy aandag te kry. Sy probeer sy aandag op subtiele wyse bekom deur allerei gunsies. (Sy tel sy stok op, gee koffie aan, ens.) Sy probeer alles in haar vermoë om die ander weg te kry sodat sy alleen met hom kan wees. As Meisie en Konstabel alleen buite is, roep sy hulle in onder die dekmantel dat Meisie sal siek word in die aandlug. Sy wil nog seksueel begeerlik voorkom.

Konstabel is bewus van Gertie se verskuilde begeertes, en hy vertel haar van sy ervaring met tant Hannie en begelei haar verbaal in haar fantasiespel as Hannie. Hy dring deur haar konserwatiewe uiterlike en bring dit aan die lig dat sy in werklikheid 'n onderdrukte en seksueel gefrustreerde vrou is. Hy transformeer haar in hierdie oomblikke van 'n onaansienlike oujongnooi na 'n

Kopiereg voorbehou

begeerlike warmbloedige vrou, totdat die fantasiespel onderbreek word. Hy lê dus Gertie se Calvinistiese skynheiligheid bloot – uiterlik is sy konserwatief, maar haar innerlike begeerte na seksuele bevryding word deur Konstabel se karakter aan die lig gebring. (4)

10.1.2 **Miem:**

Konstabel verpersoonlik vir Miem die redder uit gekneldheid. Sy sien in hom 'n moontlike huweliksmaat vir Meisie en feil Meisie skaamteloos aan hom op. Ten spyte van die konserwatiewe beeld wat Miem deurgaans volhou, bring Konstabel haar valse moraliteit aan die lig. Iemand wat regtig so eng soos sy is, sal nie haar dogter op so 'n blatante manier aan 'n vreemdeling 'verkoop' nie.
Konstabel is ook die een wat die seksuele frustrasies wat sy beleef blootstel - sy bieg teenoor Konstabel oor gevoelens wat laatnag in 'n man se geselskap in haar wakker word.
Verder wys Konstabel haar geestelike blindheid uit – aan die einde gebeur juis dít wat sy gevrees het: Meisie verlaat haar. Konstabel wat so deur haar vertrou is, word die adder in die boesem. Sy was te 'blind' om dit in te sien. (4)

10.2 Daar is etlike blomverwysings in die drama, nl. 'n blom, blombolle, lente, vrugbaarheid, rose, roosbome, die geur van blomme, vrugtebome wat al bot, die welriekende aandblom.
Meisie beveg die stank van die mis deur roosbome onder haar venster te plant.
Die blomverwysings dui ook op Meisie as ontluikende blom uit die mis.
Dit is simbolies van die seksueel ontwakende meisie (wat vrugbaarheid inhou), en haar maagdelike onskuld. Sy hou die belofte van seksuele bevrugting in.
Teenstellend met Meisie wat as ontluikende blom gesien kan word, is Gertie op simboliese vlak die verwelkte blom. Sy wil nog seksueel begeerlik voorkom, en probeer dus innerlike bevryding vind in haar fantasiespel as Hannie. Aanvaar antwoorde wat verwys na lente is die begin van nuwe lewe. (4)

10.3 *Aanvaar ook verwysing na Stanislavski asook enige ander gemotiveerde verwysings na fisiese vertolking.*

Die akteur moet in sy vertolking wys dat die karakter blind is. Hy sal sy liggaam moontlik stil hou, en sy kop effens draai in die rigting van 'n stem wat vanuit 'n nuwe rigting met hom praat. Hy kan sy neus gebruik om aan te dui dat Konstabel se sintuie ooraktief is weens sy blindheid.
Konstabel sal nie vinnig rondbeweeg nie (hy is nog nie vertroud met die ruimte van Miem se huis nie.)

Die akteur moet seker maak dat die wyse waarin hy Konstabel se stok gebruik 'n aanduiding is van Konstabel se blindheid - wanneer hy navigeer en rondtas daarmee, moet hy die stok sien as amper deel van sy liggaam, 'n verlenging van sy liggaam, en nie net as 'n gewone rekwisiet nie.
Die postuur van Konstabel is belangrik: hy sal 'n regop postuur hê (hy is 'n geregsdienaar en ook 'n imposante figuur). (6)

Blaai om asseblief

Kopiereg voorbehou

10.4 Tyd speel 'n baie belangrike rol in die toneelstuk.
Dit is die vooraand van 1 September – lentedag. Lente impliseer nuwe lewe; begin; groei. Albei vorige geheimsinnige verdwyings het ook op die nag van dieselfde datum plaasgevind. Dit impliseer dat hierdie meisies bevry word van hul knellende bestaan en 'n nuwe lewe tegemoetgaan. Let ook op na die menige verwysings na blomme en groei in die toneelstuk.
Aand/nag: Dit nogal beduidend dat die gebeure in die aand en dan later die nag 24:00 afspeel – die kwade uur van die nag. Dit is egter ook die tyd van die towerwêreld. 'n Mens sou hier kon verwys na Aspoestertjie wie se koets en perde ook presies om 24:00 sou verander/transformeer. Dit versterk die tema van Meisie se bevryding en transformasie. Aanvaar enige gemotiveerde antwoord. (2)

10.5 Die ruimtes kan verdeel word tussen dit wat die gehoor kan sien en dit wat gesuggereer word:

Binneruimte:
Die ruimte soos ons dit op die verhoog sien, stel die kombuis van 'n uiters armoedige huisie voor. Dit is duidelik dat dit in die vroeër jare afspeel: kleredrag, meubels, koolstoof, ens. dui daarop. Die trap na Gabriel se solderkamer.
Die huisie is van sink gebou.
Daar is deure wat na ander dele lei, bv. die gangdeur wat na die res van die huis lei soos die slaapkamers wat dikwels ter sprake kom.
Dan is daar die agterdeur wat na buite lei (vryheid) en die valdeur in die plafon waar Gabriël al jare lank woon (gevangeskap).

Gesuggereerde binneruimte:
Dit is die res van die huis wat hier bo genoem word.
Hierby sou die solder ook genoem kon word.
Al wat van die solder sigbaar is, is net die valdeur.
Dit is egter 'n belangrike ruimte, want Pa (Gabriël) woon al sewe jaar lank daar.

Gesuggereerde buiteruimtes:
Hierdie vrolike, misterieuse sirkusruimte met sy liggies staan direk in kontras met die benouende, dofverligte binneruimte.
'n Ander gesuggereerde buiteruimte is die werf om die huisie.
Die kleinhuisie is daar en die hope mis lê daar.

Die ruimtes is van kardinale belang in die drama, want die twee ruimtes (binne/buite) word die heeltyd teen mekaar afgespeel, veral ten opsigte van die karakter Meisie. Dit word twee botsende magte wat die gevoel van vasgekeerdheid vir Meisie verhoog en so die spanning in die drama verhoog.

Dit is die buiteruimte (sirkus) wat Meisie lok. Haar bevryding lê daar. Die ander meisies wat verdwyn het, het onder dieselfde versmorende omstandighede as Meisie geleef. Meisie het dit eenkeer skelmpies na die sirkus gewaag, maar haar ma het haar daar gevang en dan kamstig 'siek' geword a.g.v. die skok en teleurstelling. Sodoende manipuleer sy Meisie se gevoelens om haar binne-in die huis te hou.

Kopiereg voorbehou

Die werf om die huisie is omhein, wat Meisie se vasgekeerdheid vergroot en die hekkie lei na Meisie se verdere bevryding nadat sy by die kombuisdeur uit is. Waar die sirkusruimte 'n kontras vorm met die binneruimte, sluit die werfruimte weer vir Meisie by die benouende binneruimte aan.
Meisie se bevryding begin hier wanneer sy en Konstabel uitgaan om die slopemmer te gaan leegmaak. Dit is hier waar hy met haar reël om haar wit voorstelrok aan te trek.

Die kandidaat kan ook na voorbeelde uit die teks verwys, bv. waar Meisie by die venster uitkyk en deur Miem aangespreek word. Hierdeur word haar gevoel van vrees, maar ook vasgevangenheid, vergroot.

PUNTE	10.5	BESKRYWER
8–10	Baie goed	Kandidaat is in staat om die gebruik van ruimte omvattend te beskryf en te motiveer waarom Meisie se bevryding in die buiteruimte lê. Indien die kandidaat van 'n skets gebruik gemaak het, is dit netjies en duidelik. Ondersteunende opmerkings is logies en omvattend.
6–7	Goed	Kandidaat is in staat om die gebruik van ruimte te beskryf. Indien die kandidaat van 'n skets gebruik gemaak het, is dit duidelik. Kandidaat het goeie kennis van waarom Meisie se bevryding in die buiteruimte lê.
3–5	Gemiddeld	Kandidaat beskryf die gebruik van ruimte breedweg. Indien 'n skets gemaak is, is dit baie rof. Kandidaat maak stellings oor Meisie se bevryding wat nie noodwendig duidelik aansluit by die buiteruimte nie.
0–2	Swak	'n Paar opmerkings oor die gebruik van ruimte en die stel wat 'n kombuis/huis uitbeeld. Stellings oor Meisie se bevryding wat aansluit by die ruimte gebeur per toeval. Indien 'n skets gemaak is, is dit onduidelik en onnet.

(10)
[30]

TOTAAL AFDELING B: 60

Kopiereg voorbehou

AFDELING C: TOEPASSING VAN PERSOONLIKE HULPMIDDELS EN BESINNING EN EVALUERING

AFDELING C is VERPLIGTEND.

VRAAG 11

11.1 Brihannala tree as 'n vertellersfiguur op. (1)

11.2 11.2.1 Beide komedie of ernstige opvoering word aanvaar. (1)

11.2.2 Kandidaat moet sy/haar keuse van komedie of ernstige opvoering regverdig met verwysing na die uittreksel. Bv. alhoewel die onderwerp ernstig is, sou ek die toneel komies aanbied. Sananu is dramaties verlief en Ganga se antwoorde, veral as hulle met geen gesigsuitdrukkings ('deadpan') gespeel word en met geen besef dat sy hom skok nie, verwar hom heeltemal. Sananu en Ganga het totaal verskillende idees van wat liefde is. (3)

11.3 Sananu begin met 'n passievolle stemtoon. Hy verklaar sy liefde aan 'n vrou wat hy seker is hom ook liefhet. Hy praat redelik vinnig en met dringendheid. Sy stemtoon verander na verwarring en skok as sy sê dat sy nie met hom wil trou nie, en hy praat dan met 'n vinnige pas. Soos wat sy haar redes verduidelik, verstadig sy pas en hy begin vrae aan haar vra om te probeer om sy verwarring uit die weg te ruim. Soos wat sy aanhou om hom te verras met haar onverwagte antwoorde, begin hy 'n pleitende toon kry en daarna is hy geskok dat sy nie kinders wil hê nie. Sy pas bly matig soos wat hy probeer om haar te verstaan. (6)

11.4 Aanvaar kandidate se kreatiewe antwoorde as dit goed gemotiveer word met verwysing na die uittreksel. Hulle sal naby aan mekaar begin, dalk in 'n passievolle omhelsing. Wanneer sy sê dat sy nie met hom wil trou nie, sal hy terugtrek, maar sy sal naby aan hom bly omdat sy nie 'n probleem met die situasie sien nie. Sananu sal nader beweeg en ook verder weg van haar beweeg: soms sal hy probeer om haar hand te neem om haar rede te laat verstaan, en soms sal hy in radeloosheid wegdraai. Ganga sal op een plek bly, maar soos wat die konfrontasie voortgaan sal sy haar arms oor haar bors bring en haar van hom afsluit. Sy raak al hoe fermer. (4)
[15]

VRAAG 12

12.1 Aanvaar ja of nee, ken punte toe as kandidaat sy/haar stelling oortuigend geregverdig en gemotiveer het. Die meeste leerders sal nee sê. Bv. Nee - dansers word meestal afgeneem terwyl hulle pragtige posisies met arms en bene skep of grasieus deur die lug spring. In hierdie foto is een persoon gebukkend onder 'n kruiwa en die ander een (met plakkies aan – moeilik om mee te dans) kyk na hom. Hulle dra nie vleiende danskostuums nie. Hulle lyk albei meer na akteurs as na dansers. (5)

Kopiereg voorbehou

12.2 12.2.1 Aanvaar 'sielkundige las', 'stuk gereedskap om mee te martel' of "'n slak se skuiling'. As 'n kandidaat 'n ander gebruik voorstel, kyk sorgvuldig na die regverdiging/motivering daarvoor. Een punt vir doel waarvoor dit gebruik word, drie punte vir die verduideliking. Bv. die kruiwa is 'n 'sielkundige las' wat fisies die man belas as voorbeeld van wat sielkundige laste aan 'n karakter doen. Dit is 'n visuele voorstelling van wat in sy kop aangaan. (4)

12.2.2 Die gehoor sal geskok voel, met gevoelens van afkeer en frustrasie vir die man wat onder die kruiwa vasgevang is. Hulle sal met sy situasie simpatiseer en sal wil weet hoe hierdie situasie gaan verander. Aanvaar ander antwoorde indien dit gepas is. (2)

12.2.3 Die kruiwa kan gebruik word as 'n instrument waarmee die kunstenaars hul fisiese teater en akrobatiese vaardighede wys. Die kunstenaar kan 'n handstaan op die handvatsels van die kruiwa doen. Aanvaar ander antwoorde indien dit gepas is. (3)

12.2.4 Kandidate moet 'n voorbeeld van 'n rekwisiet insluit wat op baie maniere in die opvoering gebruik kan word – 'n stoel, tafel, 'n strykplank ens.

PUNTE	12.2.4	BESKRYWER
4–6	Baie goed	Kandidaat het 'n gepaste rekwisiet genoem en kan duidelik beskryf hoe dit in 'n bewegingsopvoering gebruik kan word. Wanneer die kandidaat sy/haar argument ondersteun, toon hy/sy goeie kennis van wat verwag word en moontlik is in 'n bewegingsopvoering.
2–3	Gemiddeld	Kandidaat noem 'n gepaste rekwisiet en kan verduidelik hoe dit in 'n bewegingsopvoering gebruik kan word. Die antwoord is dikwels kort en ignoreer die instruksie dat die bewegingstuk in 'n groep uitgevoer word. Die kandidaat is geneig om stellings te maak eerder as om sy/haar voorstel te staaf.
0–1	Swak	Kandidaat gee 'n voorbeeld van 'n rekwisiet, maar sluit nie sinvol aan by die gebruik daarvan in 'n bewegingsop-voering nie.

(6)

12.3 Hierdie vaardighede kan konkrete voorbeelde soos spreekkoor of gedramatiseerde prosa wees, of ontwikkelingsvaardighede soos konsentrasie en groepwerk wees, of vaardighede wat te doen het met individuele fisiese of vokale optrede, of vaardighede wat aansluit by die vier leeruitkomste.

Vyf punte per vaardigheid. Een daarvan is vir die noem van die vaardigheid en die ander vier punte vir die beskrywing/verduideliking van die vaardigheid. Bv. die vaardigheid om my stem te projekteer. Ek het asemhalingsoefeninge gedoen waar ons geleer is om ons asemhaling te beheer en genoeg asem oor te hê om 'n sin klaar te maak sonder dat die stem sagter raak. Ek het geleer om my spiere te ontspan sodat my stembande ontspanne was. Tydens oefeninge het ek reëls wat ek moes opvoer gebruik om my te leer om my liggaam te beweeg terwyl ek praat.

Die vaardigheid van koorspraak. Ons het geleer hoe om stemme te verdeel in ligte, medium en donker stemme en het verskillende dele van die gedig aan verskillende stemme toegeken. Om die klank van die gedig te verryk, het ons klankdinamika en woorddinamiek gebruik. Op sommige versreëls het ons almal in harmonie gelyktydig gepraat, en soms het ons 'n eenheid van beweging geskep deur fisieke beweging by die koorspraak te voeg. Improvisasie ka nook as verwysing gebruik word. (10)
[30]

Blaai om asseblief

Kopiereg voorbehou

VRAAG 13 KIES ENIGE EEN VAN DIE VOLGENDE DRIE VRAE.

13.1 LEWENDIGE OPVOERING (KEUSEVRAAG)

PUNTE	13.1	BESKRYWER
12–15	Uitstekend	Dit is duidelik dat die kandidaat die aanhaling verstaan en hy/sy gebruik voorbeelde van toneelstukke wat hy/sy gesien het, tekste wat hy/sy bestudeer het, of hy/sy pas eie ervaring in die antwoord toe. Kandidaat gebruik teaterpraktisyns se filosofieë en/of dramateorie oor teater om te verduidelik hoe die toneelstuk, die akteurs en die gehoor elk 'n rol in die produksie het. Kandidaat is in staat om die aanhaling te bespreek en gebruik konkrete, spesifieke voorbeelde van die rol van die toneelstuk, akteur en die gehoor in 'n samehangende paragraaf. Gee punte vir kreatiewe voorbeelde.
9–11	Goed	Kandidaat verstaan hoe die toneelstuk, die akteurs en die gehoor elk 'n rol het om in die produksie te speel. Kandidaat noem teaterpraktisyns se filosofieë oor teater of gebruik dramateorie om sy/haar argument te ondersteun. Die antwoord moet duidelike, spesifieke verwysing insluit na: toneelstukke wat hy/sy gesien het, tekste wat bestudeer is of eie ervaring. Daar moet bespreking van al drie aspekte wees.
6–8	Gemiddeld	Kandidaat gee voorbeelde van hoe die toneelstuk, akteurs en die gehoor nodig is vir die produksie, maar is geneig om meer te fokus op net een of twee van die aspekte eerder as al drie. Dit is onwaarskynlik dat hy/sy 'n teaterpraktisyn as ondersteuning vir sy/haar idees sal gebruik.
4–5	Elementêr	Kandidaat maak stellings oor die toneelstuk, die akteurs en die gehoor, maar dit is veralgemenings. Fokus dikwels op net een aspek (waarskynlik die akteur) en maak eerder konkrete stellings oor daardie spesifieke aspek. Is geneig om te fokus op eie opinie en gebruik nie dramateorie om sy/haar idees te rugsteun nie.
0–3	Swak	Kandidaat maak eenvoudige stellings wat aansluit by die toneelstuk, die akteur en die gehoor. Dit is onwaarskynlik dat hy/sy na een van die volgende sal verwys: toneelstukke wat hy/sy gesien het, tekste wat bestudeer is of eie ervaring. Geen bespreking hoegenaamd van idees nie.

[15]

OF

13.2 MEDIASTUDIE (KEUSEVRAAG)

PUNTE	13.2	BESKRYWER
12–15	Uitstekend	Dit is duidelik dat die kandidaat filmteorie verstaan en hy/sy is in staat om die tradisionele filmregie te vergelyk met dié van MTV en advertensies. Hy/sy gebruik voorbeelde van filmtegnieke wat hy/sy gesien het en video/filmteorie wat bestudeer is. Kandidaat is in staat om **'n argument saam te stel** waarin hy/sy die aanhaling bespreek en die kandidaat gebruik konkrete, spesifieke voorbeelde.
9–11	Goed	Kandidaat verstaan filmteorie en is in staat om die tradisionele filmregie te vergelyk met dié van MTV en advertensies. Hy/sy gebruik voorbeelde van filmtegnieke wat hy/sy gesien het en video/film wat bestudeer is. Daar behoort 'n bespreking van die aanhaling te wees.
6–8	Gemiddeld	Kandidaat behoort in staat te wees om die basiese filmtegnieke te bespreek asook hoe hulle verskil van die MTV- en advertensiestyl. Daar mag dalk nie 'n direkte bespreking van die aanhaling wees nie.
4–5	Elementêr	Oor die algemeen is die kandidaat geneig om op eie opinie van film, MTV en advertensies eerder as enige bespreking daarvan te fokus. Kandidaat is dikwels herhalend en gebruik dikwels 'ek dink...' Dit is onwaarskynlik dat daar 'n direkte bespreking van die aanhaling sal wees.
0–3	Swak	Kandidaat maak eenvoudige stellings wat aansluit by film, MTV of advertensies. Geen bespreking van die aanhaling of idees nie.

[15]

OF

13.3 KULTURELE OPVOERING EN RITUEEL (KEUSEVRAAG)

PUNTE	13.3	BESKRYWER
12–15	Uitstekend	Dit is duidelik dat die kandidaat die aanhaling verstaan en beide vir en teen die aanhaling kan argumenteer. Hy/sy gebruik voorbeelde van kulturele opvoerings en rituele wat hy/sy gesien het of self ervaar het. Kandidaat mag selfs inheemse teaterpraktisyns se filosofieë oor die rol van inheemse teater gebruik om sy/haar argument te staaf, alhoewel dit nie essensieël is nie. Kandidaat is in staat om 'n argument saam te stel wat die aanhaling bespreek en gebruik konkrete en spesifieke voorbeelde van rituele.
9–11	Goed	Kandidaat behoort rituele waar interaksie tussen mense en die geestelike wêreld plaasvind te bespreek MAAR as een aspek baie goed bespreek word, kan die kandidaat in hierdie kategorie val. Die antwoord moet duidelike, spesifieke verwysing insluit na: kulturele opvoerings/rituele wat hy/sy gesien het, of eie ervaring. Daar moet 'n bespreking van die aanhaling wees.